

Ústav autorského práva, práv průmyslových a práva soutěžního PRÁVNICKÉ FAKULTY UNIVERZITY KARLOVY

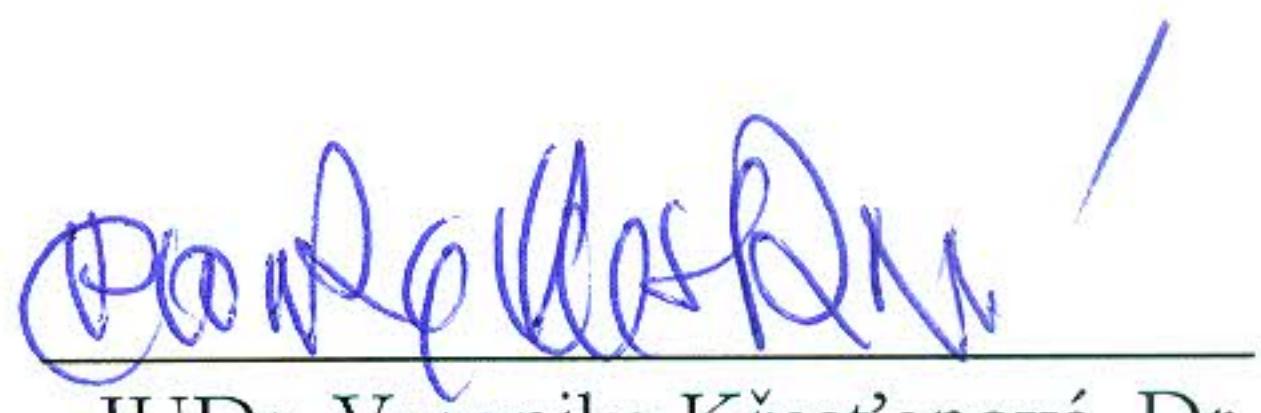
116 40 Praha 1, nám. Curieových 7, telefon (+420) 221 005 111
Institute of Copyright, Industrial
Property Rights and Competition Law
of the Law Faculty
of Charles University

Institut für Urheberrecht,
gewerbliche Schutzrechte
und Wettbewerbsrecht
der Karls-Universität

POSUDEK OPONENTA RIGORÓZNÍ PRÁCE

Autor:	Mgr. Martin Valoušek
Název práce:	Právní vztahy ve fotografii (Autorské právo a ochrana osobnosti ve vztahu k fotografii)
Rok odevzdání práce:	2013
Oponenti práce:	JUDr. Veronika Křest'ánová, Dr. JUDr. Irena Holcová
Úvod posudku:	V centru pozornosti práce Mgr. Martina Valouška stojí fotografie, a to – jak vyplývá již z Úvodu práce – od fáze „nascitura“ fotografie, tedy úvah o kompozici fotografie, po její užití a zneužití. Autor popisuje rozhodné právní okamžiky v „životě“ fotografie, pojmenovává sít’ právních vztahů a oblastí, ve kterých se nachází na straně jedné fotograf a na straně druhé věci a osoby, jež jsou předmětem fotografování. Zaměřuje se na dvě právní oblasti, a to na právo autorské a právo osobnosti, předmětem jeho zájmu je i v kontextu fotografie právo vlastnické. Mgr. Valoušek si klade za cíl uceleně shrnout vybrané hlavní právní oblasti, které se k fotografii vztahují, poukazuje na absenci takového uceleného pojetí (jež po vzoru německé právní kultury označuje jako „fotoprávo“) v české odborné literatuře, prací se pokouší tuto mezeru vyplnit. Druhým záměrem autora je pak popsanou problematiku fotografie analyzovat vč. úvah de lege lata i de lege ferenda.
Rozsah práce:	135 stran (246530 znaků vč. mezer)
Obsah práce:	Práce je rozdělena do tří hlavních kapitol. První kapitola se věnuje ochraně výsledku fotografování, tedy fotografiím jako autorským dílům - autorským právům fotografa k fotografiím, které vytvoří. Druhá a třetí kapitola se pak věnují ochraně zachyceného obsahu při fotografování, a to jak ve vztahu k věcem, tak ve vztahu k lidem. Pokud jde o věci, autor popisuje kolizi s vlastnickým právem. Současně zmiňuje i kolizi s právem autorským, a to tam, kde zachycená věc je vyjádřením (hmotným substrátem) autorského díla. Obsah práce tvoří: Prohlášení, Úvod, Kapitola 1. Autorské právo fotografa k fotografiím (členěno na body 1.1 až 1.9 a dále i podrobněji; str. 10 až 85), Kapitola 2. Fotografování věcí a autorské právo (členěno na body 2.1 až 2.6 a dále i podrobněji; str. 86 až 100), Kapitola 3. Fotografování osob a ochrana osobnosti (členěno na body 3.1 až 3.11 a dále i podrobněji; str. 101 až 121); Závěr; Seznam použitých zkrátek; Seznam použité literatury; Summary; Abstrakt; Abstract, Anglický název práce a klíčová slova.

Zhodnocení práce po obsahové stránce:	Práce v první – rozsahem nejobsáhlejší – kapitole podává úvodem historický výklad vzniku autorskoprávní ochrany fotografie, poukazuje na mezinárodní i evropskou úpravu a judikaturu, uvádí významná rozhodnutí. Popisuje ochranu fotografie originální i původní a neochranu holého námětu. Poukazuje i na relativně nedávný judikát SDEU C-145/2010 označovaný jako Painer, event. Kampusch, který se týká otázky autorskoprávní ochrany portrétní fotografie, ale má do určité míry význam i při hledání odpovědi na obecný dotaz, jaká fotografie může být autorskoprávně chráněna a jaké již ne. Tématu námětu fotografie se věnuje autor i samostatně a poukazuje na německou judikaturu. Autor se věnuje nejen otázce, co je předmětem autorskoprávní ochrany, ale i otázce, kdo je nositelem práv, nevynechává ani otázku zaměstnaneckého díla. Popisuje obsah autorského práva k fotografii, otázku užití, a to jak oprávněného (ze smlouvy či ze zákona), tak neoprávněného a prostředky ochrany. Čtenář tak získává v souladu s předsevzetím autora ucelený přehled o autorském právu a fotografii, kdy se popis neomezuje pouze na strohý výklad právní úpravy, ale je zpestřen názornými případy. V druhé části se pak práce věnuje jednak kolizi s vlastnickým právem, kdy se zabývá otázkou zásahu do vlastnického práva v případě zachycení věci. I zde autor uvádí případy, cenným pramenem informací je německá judikatura. Druhou částí Kapitoly 2. je otázka kolize s autorským právem jiného autora, tedy situace, kdy fotografie zachycuje předmět, který je vyjádřením autorského díla. Věnuje se možnostem a limitům zákonných licencí, opět zařazuje exkurz do německé úpravy a judikatury. Podává výklad i k aktuálním otázkám jako např. projektu Google Street View. Třetí kapitolu pak autor věnuje otázce fotografování fyzických osob a ochraně jejich osobnosti. Popisuje ústavně právní zakotvení, zmiňuje právo na podobu a podobiznu, zabývá se právními tituly pro oprávněné pořízení a užití podobizny, a to jak na základě svolení, tak na základě zákona (zákonní licence). I zde teoretický výklad doplňuje o příklady. Nezapomíná ani na exkurz do úpravy nového občanského zákoníku. Práci lze obsahově hodnotit jako velmi zdařilou. Svou ucelenosť skutečně do značné míry vyplňuje mezeru v tuzemské odborné literatuře. Vyzdvihnout je třeba i skutečnost, že práce vhodným způsobem doplňuje popis teoretických právních otázek konkrétními příklady (často obecně známých) fotografií a poukazuje na právní spory a řešení. Jde i o cenné využití informací z nedávné výstavy Kontroverze (Galerie Rudolfinum, Praha, 2011). Podnětný je i exkurz do německé právní úpravy i judikatury.
Zhodnocení práce po formální stránce, vč. pracovních metod:	Práce je členěna v souladu s vytčeným cílem autora. Použité metody práce jsou zejména popisná a analytická, využity jsou i metody historická a komparativní. Jazyk práce, aniž by tím trpěla odborná stránka, je velmi čitlivý. Velmi cenné a čtenářsky atraktivní je zařazení konkrétních případů. Práce s literaturou je rádná, vč. používání odkazů.

Celkové hodnocení práce:	Závěrem lze shrnout, že rigorózní práce Mgr. Martina Valouška splňuje jako celek z hlediska obsahového i formálního všechny předpoklady a požadavky kladené na práce tohoto druhu a je tedy způsobilá obhajoby.
Zadání pro státní rigorózní zkoušku:	1. Vyložte hranič mezi fotografií původní a fotografií, která již autorskoprávní ochranu nepožívá. 2. Zamyslete se v autorskoprávním kontextu nad otázkou, zda lze dílo kameramana považovat za dílo fotografické, zda lze kameramana považovat za fotografa. Shrňte důsledky při odpovědi ano i při odpovědi ne.
Praha, 13. 2. 2013	JUDr. Veronika Křest'anova, Dr. oponent rigorózní práce

